

PEDOLOGICKÝ PRŮZKUM A JEHO NÁLEŽITOSTI

Václav Tejnecký

E-mail: tejnecky@af.czu.cz

Česká zemědělská univerzita, Fakulta agrobiologie, potravin a přírodních zdrojů, Katedra pedologie a ochrany půd, Kamýcká 129, 165 00 Praha – Suchbát, ČR

Další autoři: Martina Tejnecká Englmaierová, Juraj Krumník

Abstrakt:

Půda představuje dynamický přírodní útvar na rozhraní litosféry, hydrosféry, atmosféry a biosféry. Půdní vlastnosti jsou výsledkem dlouhodobé interakce půdotvorných faktorů, mezi něž patří klima, organismy, reliéf, matečná hornina a čas. V současnosti do procesu pedogeneze vstupuje velmi výrazně i člověk.

Samotný vznik půdy je proces extrémně pomalý, naopak proces její degradace bývá neporovnatelně rychlejší a často se jedná o nevratný proces. Půda je proto vnímána jako neobnovitelný přírodní zdroj a je legislativně chráněna. Jedná se zejména o zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu a prováděcí vyhlášku MŽP č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu. Zde jsou uvedeny náležitosti pedologického průzkumu. Konkrétní parametry pedologického průzkumu jsou dále specifikovány v metodických pracích, mimo jiné v publikaci Vopravil et al. (2024).

Cílem příspěvku je upozornit na občasné nesoulady mezi požadavky státní správy na straně jedné a reálnými možnostmi při provádění pedologického průzkumu (především u velkých liniových staveb) na straně druhé. Budeme se snažit představit možnosti řešení pedologického průzkumu v souvislosti s legislativou, ale i současnými znalostmi v oboru pedologie.

Součástí příspěvku je rovněž představení základních zúrodnitelných půdních horizontů a diskuse jejich prostorové variability v terénu. Kvalitně provedený pedologický průzkum je klíčovým nástrojem nejen pro vědecké studium půd a jejich vývoje, ale také pro praktickou ochranu půdy jako neobnovitelného přírodního zdroje v kulturní krajině.

Literatura

Vopravil, J., Khel, T., Kohoutová V. 2024: Definice technických parametrů pedologického průzkumu ve vazbě na ustanovení § 9 odst. 6 písm. g) zákona č. 334/1992 Sb. VÚMOP, Praha, 39 str.

[https://mzp.gov.cz/system/files/2025-](https://mzp.gov.cz/system/files/2025-02/M%C5%BDP_jednotn%C3%BD%20postup%20prov%C3%A1d%C4%9Bn%C3%AD%20pedologick%C3%A9ho%20pr%C5%AFzkumu.pdf)

[02/M%C5%BDP_jednotn%C3%BD%20postup%20prov%C3%A1d%C4%9Bn%C3%AD%20pedologick%C3%A9ho%20pr%C5%AFzkumu.pdf](https://mzp.gov.cz/system/files/2025-02/M%C5%BDP_jednotn%C3%BD%20postup%20prov%C3%A1d%C4%9Bn%C3%AD%20pedologick%C3%A9ho%20pr%C5%AFzkumu.pdf)